

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№9

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 888 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-sentyabrda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Postdan xaridgacha: influenser va ilg'or veb-ilova (PWA – progressive web app)ning chakana sotuvga real ta'siri	14
Abdulaziz Madjidov	
Ta'lim xizmatlari bozori samaradorligini oshirishda ta'lim klasterlarining roli	22
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
Korxona raqobatbardoshligini oshirishda marketingning tovar strategiyasidan foydalanish holati.....	29
Xidirov Sherzod Olimovich	
O'zbekistonda moliyaviy savodxonlikni institutsionallashtirish: NFIS, Finlit.uz va ta'lim islohotlari	34
Irgashev Anvar Farxodovich	
Moslashuvchan menejment tizimlarini yashil iqtisodiyotga integratsiyalash tasnifi	39
Umarov Bexzod Batirovich	
Qishloq xo'jaligida innovatsion marketing strategiyasini ishlab chiqish.....	43
Sheraliev Axror Sodiqovich	
O'zbekiston Respublikasida moliyaviy bank xizmatlarini rivojlantirishning tendensiyalari, undan samarali foydalanish imkoniyatlari va konseptual jihatlarini	48
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
Metallurgiya korxonalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish chet el tajribasi	54
Abdullayeva Matluba Nematovna	
Исследование связи между восприятием изменения климата и внедрением устойчивых методов ведения сельского хозяйства в Узбекистане	59
Светлана Ражабова, Бахром Миркасимов	
Surxondaryo viloyati qishloq xo'jalik tarmog'ini barqaror rivojlantirishni iqtisodiy-ekologik modellari	68
Abdug'aniyev Otabek Allajonovich, Xo'jamqulov Bekzod Turdaliyevich	
Milliy iqtisodiyotda real sektor salmog'i va uning o'zgarish tendensiyalari	75
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Isroilova Muhabbat Rustamjon qizi	
Qo'shilgan qiymatni soliqqa tortish uslubiyoti: xususiyatlari, vazifalari va muammolari	89
Xaitov Shuxrat Sharipboyevich	
Kognitiv yondashuv asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalari grammatik va diskursiv kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy modeli va pedagogik texnologiyasi.....	94
Dadadjanova Feruza Muhammadyusupovna	
Transport tizimining rivojlanishi milliy iqtisodiy o'sishining asosi sifatida	98
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
Loyiha risklarini aniqlashda zamonaviy usullar va ularning samaradorligi.....	105
Marufhanov Davron Xasanovich	
Современные методы управления на железнодорожном транспорте в процессе трансформации системы.....	109
Кушакова Мамура Наримановна	
Финансовые механизмы и модели менеджмента в развитии устойчивой экономики транспортных компаний	115
Шарапова Гулчехра Рустамовна	
Kasbiy ta'limda o'quvchilarning raqamli kompetensiyasini shakllantirish va baholashning innovatsion yondashuvlari	120
Maxkamova Zuhra Tursunpulotovna	
Audit ishi sifati darajasini oshirish yo'nalishlari.....	124
Qushmatov Otaxon Qurbonaliyevich	

Erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalarini moliyalashtirishning nazariy va amaliy asoslari.....	131
Yuldashev Baxtiyor Gayradjonovich	
Ko'chmas mulk qiymatini baholash va uning ekonometrik tahlili	135
Jaloliddinova Mohira Alisher qizi	
Современные тенденции и вызовы бюджетно-макроэкономической политики в Узбекистане	142
Хазраткулова Лола Нармуминовна	
Intellectual mulkda iqtisodiy mohiyat, mazmun hamda huquqiy jihat uyg'unligi	148
N.D.Maxmudova	
Axborot texnologiyalari asosida ta'limda loyiha boshqaruvida sun'iy intellekt va mashinali o'qitish imkoniyatlari	152
Xodjiyeva Durdona Abdurasolovna	
Концепция "Зеленого учета" и его значение для экономического развития.....	157
Умарова Зулайхо Турсуновна	
Iqtisodiyotning asosiy tarmoq va sohalariga kiritilgan investitsiyalarning joriy holati tahlili	166
Ismailova Kutlibeka Ulug'bek qizi	
O'zbekistonda yoshlar tashkiloti faoliyatini tashkil etishning o'ziga xos jihatlari va rivojlanish bosqichlari	172
Usmonov Adxamjon A'zamjonovich	
O'zbekiston Respublikasi maxsus iqtisodiy zonalarini investitsion holatini hududlar kesimida tahlili.....	178
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	
Kichik biznes va o'rta biznesni rivojlantirish orqali aholi farovonligini ta'minlash.....	184
Ahmedov Oybek Turgunpulatovich, Nurqulov Nurbek Sirojiddin o'g'li	
Fiskal siyosat instrumentlari orqali yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va legallashtirish metodologiyasi.....	189
Ergasheva Malikaxon Avazxon qizi	
Fond bozorida savdo strategiyasi va uni amalga oshirishga yo'nalishlari.....	192
Soliev Istam Ixtiyorovich	
Sanoat korxonalarini innovatsion rivojlantirishning asosiy tamoyillari	197
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda davlat boshqaruvi tizimining isloh qilinishi: Tajriba va istiqbollar.....	202
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
Iqtisodiyotning real sektorida investitsion loyihalarni moliyalashtirish amaliyoti.....	209
Qosimova Lola Sultanovna	
Sanoat mahsulotlari eksportida logistika zanjirining uzluksizligini ta'minlash: nazariy asoslar va amaliy yondashuvlar.....	217
Kurbonova Ma'mura Abdukarim qizi	
Soliq ma'murchiligiga zamonaviy texnologiyalarini joriy etish orqali qo'shilgan qiymat soliq ma'murchiligi bazasini kengaytirish yo'llari	222
Raxmonqulov Umidjon Rustam o'g'li	
Инновационные подходы к созданию проблемно-ориентированной системы прогнозирования, оптимизации и управления отраслями региональной экономики (жилищное строительство)	231
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
Tovar-moddiy resurslar harakati samaradorligini oshirishda UZEX faoliyatining joriy holatini baholash.....	238
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Mamatkulov Farrux Gulomjon o'gli	
Sog'liqni saqlash tizimida tadbirkorlik faoliyatining turlari	244
Solikhova Dildora Alisher qizi	

“O‘ztemiryo‘lyo‘lovchi” aining asisii faoliyatini samaradorligini oshirishda autsorsing xizmatini joriy etish strategik asoslari	250
Kaxarova Nilufar Yerkinjonovna	
Mintaqani kompleks rivojlantirishning metodologik asoslari va ustuvor yo‘nalishlari.....	256
Jumayeva Zulfiya Qayumovna	
Sog‘liqni saqlash tashkilotarida xarajatlar samaradorligini ta‘minlash masalalari	260
Raximova Maftuna Axmadjon qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida sof foydani taqsimlash bilan bog‘liq bo‘lgan soliq solish masalalari	264
Suyunov Otabek Shuxrat o‘g‘li	
O‘zbekiston qonunchiligida raqamli transformatsiya jarayonida elektron to‘lov kartalarini soxtalashtirishni jinoyatlashtirish	276
Maxsadaliyeva Maftuna Toxir qizi	
Mamlakatimizda intellektual xizmatlar bozorini rivojlantirish masalalari.....	281
Miyassarov Davron Abdurashid o‘g‘li	
Validation of the dutch eating behaviour questionnaire (DEBQ) in a sample of uzbek women.....	285
Khursana Usmanova, Dr Muhammad Bilal, Dilafuz Qo‘chqorova	
Iqtisodiy xavfsizlik tizimlarini o‘ziga xos jihatlari	295
Nabiyev Bexzod Shavkatovich, Bayboboeva Firuza Nabijonovna	
Davlat qarz siyosatini optimallashtirishda islomiy moliya instrumentlarining qo‘llanish imkoniyatlarini kengaytirish yo‘nalishlari	299
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich	
Роль институциональных структур фондового рынка в обеспечении финансовой стабильности.....	305
Камилова Севара Анваровна	
The Impact of Digitalization on the Management System in the Entrepreneurial Environment of Uzbekistan.....	309
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
China’s Investment Strategy in Uzbekistan: Sectoral Trends and Strategic Implications (2013–2024).....	313
Maftuna Nuriddinova	
Qo‘shilgan qiymat solig‘i tushunchasi va uning iqtisodiy mohiyati	319
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
Raqamli boshqaruvning afzalliklari va uni rivojlantirish istiqbollari	324
Xolbayeva Marg‘uba Qazoqboyevna	
Korporativ boshqaruvning nazariy asoslari: O‘zbekistonda qo‘llanish imkoniyatlari.....	328
Jumayeva Guzal Sherxon qizi	
Audit organizations in Uzbekistan	332
Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	
Xorijiy investitsiyalarning turlari va xususiyatlari	337
Gofurov Doston Boxromovich	
Mahalliy budjet mablag‘larining samaradorligini oshirishda auditning o‘rni.....	341
Primova Shaxnoza Komiljonovna	
Модели управления государственными финансами в зарубежных странах.....	345
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
O‘zbekistonning sirkulyar iqtisodiyotga o‘tishi: yashil o‘sish indikatorlari tahlili	352
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Innovation management in the education system: practical challenges, international experience, and effective strategies based on the example of Uzbekistan.....	356
Imomov Inomiddin Abdulxamidovich, Egamberdiyev Farxod Botirovich	
Трансформация энергетического комплекса Узбекистана: текущее состояние и перспективы развития	363
Хмель Е.В., Мирджалилова Д.Ш., Дерюгина Е.А., Лозовская Н.А.	

Improving the efficiency of personnel management and optimizing labor costs in Sam Glass LLC.....	368
Musayeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazkhon Talgatovich	
Interactive design and museum management: enhancing guided tours through IOT and virtual solutions.....	374
Ibrokhimova Aziza Abbasovna	
Hududlar investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	379
Imomova Kamola Novfal qizi	
"Innovatsion usulda baliq yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari (Sirdaryo tumani misolida)"	385
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	
Bank filial tarmoqlari samaradorligini baholashning xorijiy tajribasi va undan O'zbekiston banklari amaliyotida foydalanish imkoniyatlari	392
Xoshimov Og'abek Nizomjon o'g'li	
Zamonaviy iqtisodiyotda davlat xaridlarinin elektron savdolarining o'rni	398
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Реализация концепции развития рынка зеленой экономики в сфере экономической безопасности Республики Узбекистан.....	401
Юнусова Римма Рахманбердиевна	
Tijorat banklaridan "foyda" solig'ini undirishning bugungi holati.....	408
Ergasheva Lobar Raxmatulla qizi	
O'zbekiston oziq-ovqat sanoatini iqtisodiy rivojlantirish yo'nalishlari	415
Abasova Gulirano Rahmatullo qizi	
Xorijiy tajribalar asosida ekologik tadbirkorlikning innovatsion va investitsion yo'nalishlarini tashkil etish	419
Turg'unova Tursunoy Maratovna	
Sanoat korxonalari jozibadorligini oshirishda marketing strategiyasini amalga oshirish xususiyatlari	424
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Turizm sohasida investitsion faoliyat: nazariy asoslar va amaliy yo'nalishlar.....	428
Ergashev Durdonaxon Aziz qizi	
Qashqadaryo viloyatida barqaror turizmning rivojlanish tendensiyalari va mavjud muammolar tahlili.....	432
Suyunova Dilnoza Mexridin qizi	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investitsion resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar.....	436
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Xususi banklar faoliyatini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning moliya bozoriga ta'siri	441
Abduqahhorov Asilbek Ahror o'g'li	
Mehnat resurslari tushunchasi, tarkibi va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati.....	447
Kobilova Zebo Bobokulovna	
Xorijiy davlatlar tajribasida moliyaviy siyosatning makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi roli.....	453
Jabborova Dilafruz	
The impact of exchange rate policy on the financial-monetary system and economic growth.....	459
Raxmanova Laylo Baxodirovna	
Современные вызовы и модельные подходы к обеспечению конкурентоспособности банковской системы Узбекистана.....	464
Юлдашева С.Ш.	
Iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishda soliq mexanizmidan samarali foydalanish yo'llari	470
Ishimova Mohinur Absalomovna	
Innovative pathways for advancing sustainable tourism in Uzbekistan.....	477
Feruz Karimov	

Tijorat banklarida biznes subyektlari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari.....	482
Mirpulatova Luiza Mansurovna	
O'zbekistonda sanoat zonalarining rivojlanish bosqichlari va huquqiy-me'yoriy asoslari	488
Vafoyev Akmal Ikromovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanishda Germaniya tajribasi	493
Pardayeva Maftuna Ulug'bek qizi	
Korxonalar moliyaviy faoliyati bo'yicha auditorlik risklarini xalqaro standartlar asosida baholash	497
Shirinov Uchqun Abduxalilovich, Abduxalil-zoda Ra'no Muzaffar qizi	
Ishlab chiqarish xarajatlarining tarkibi va ularni pasaytirish usullari	501
Sodiqov Mirahror Abbos o'g'li	
O'zbekiston Respublikasi hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda mahalliy budjetlarning ahamiyati.....	509
Sharopov Dilshodjon Raxmatullayevich	
The role of small business enterprises in enhancing the well-being of the population in Uzbekistan	513
Djalilova Shaxlo Ismoiljon kizi	
O'zbekistonda IPOlarni tashkil etish jarayonlari tahlili	518
Alikulov Azamat Tuygunovich	
Kichik sanoat zonalarini faoliyatining iqtisodiy-statistik tahlili (Surxondaryo viloyati misolida).....	522
Ozoda Batirovna Sakiyeva	
Hududlarning innovatsion turistik salohiyatini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	528
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
Integrating circular economy principles in marketing and operations of grape export companies for green transition.....	534
Usmonova Diyora Mahmud kizi	
Foreign experiences of improving the quality of services in the field of tourism.....	541
Raxmonov Siyovush Turob ugli	
Z avlodining iste'dodli vakillari uchun raqobat: davlat boshqaruvi sektorining maqsadga yo'naltirilgan raqamli avlodni jalb etish strategiyalari.....	546
Nosirova Shaxzoda Bohodir qizi	
O'zbekiston Respublikasida uglerod solig'ini joriy etish orqali soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish va yashil iqtisodiyotga o'tishni jadallashtirish imkoniyatlari: ekologik, iqtisodiy va institutsional yondashuv	560
Jo'rayev Ahmad Saitnazar o'g'li	
Tijorat banklari reytingiga ta'sir qiluvchi asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar tahlili.....	566
Karabayev Nodir Abduhamidovich	
Budjet tashkilotlarida tuziladigan moliyaviy hisobotlarning ahamiyati.....	578
Norqulova Qutlug'nigor Oloviddinovna	
Методы и критерии оценки эффективности конкурентоспособности предприятия	582
Хусейнов Рахим Али оглы	
Zamonaviy HR texnologiyalarining korxonalar samaradorligiga ta'siri: "O'zbekiston temir yo'llari" AJ tajribasi.....	589
Xursanova Gulshan Ravshan qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida innovatsion menejment strategiyalarining samaradorligini oshirish yo'llari	593
Pulatova Dildora Abdushukurovna	
Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llashning bugungi kunda o'rni va ahamiyati.....	600
Xolmirzayeva Gulruxsor Maxammetovna	
Интеграция информационно-коммуникационных технологий в зеленую экономику: цифровые технологии для устойчивого развития.....	604
Бозорова Ирина Жуманазаровна	

Xorijiy mamlakatlarda tadbirkorlik subyektlari tomonidan mahallilashtirish asosida mahsulot ishlab chiqarishning o'ziga xos jihatlari	608
Mirzabaev Xusniddin Muxamadjonovich	
Цифровизация зеленой экономики: синергия технологий для устойчивого будущего	616
Мухамадиева Кибриё Баходировна, Умарова Надира Рахмановна, Шарипова Зулфия Шокиржоновна, Эшпулатова Хусния Мирғолиб кизи	
O'zbekistonda to'qimachilik mahsulotlari bozori va rivojlanishi	621
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna	
Samarqand viloyatida tikuv-to'qimachilik sanoatining rivojlanish holati va ishlab chiqarish hajmining prognozi.....	629
Ikramova Taxmina Latifovna	
Повышение эффективности управления рисками в проектах государственно-частного партнерства в сфере услуг	639
Айтбаева Гульзада Куанышбаевна	
Surxondaryo viloyati iqtisodiy o'sish darajalarini ekonometrik modellashtrish	645
Pardayeva Ma'rifat Muzaffarovna	
Зарубежный опыт развития экономики ресурсно-сырьевых регионов: модели диверсификации и возможности адаптации.....	654
Севара Кахрамоновна Хакбердиева	
Xizmat ko'rsatish sohasida raqobatbardoshlikni oshirishning ahamiyati	658
Abduvoxidova Mohinur Akmalovna	
O'zbekiston sug'urta bozorida esg va yashil moliya instrumentlaridan foydalanish holati va imkoniyatlari.....	662
Zoyirov Laziz Subxonovich	
Xorazm viloyatida transport xizmatlari ko'rsatishning amaldagi holati tahlili va uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	668
Sharipova Bibijon Baxtiyorovna	
Ulgurji savdo qoidalari va chakana savdodan farqli tomonlari	678
Batirova Raxima Abdujabbarovna, Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
Xalqaro integratsiya jarayonlarida raqamli iqtisodiyotning o'rni.....	684
Zaripov Xurshid Zakir o'g'li	
Mahalliy budjetlar daromadlari va xarajatlarining hozirgi holati	690
Himmatov Abdisamat Xalilovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida aholining moliyaviy madaniyatini rivojlantirish muammolari va istiqbollari	696
Abdurazakova Nargiza Rixsibayevna	
Цели устойчивого развития и роль цифровых платформ в сфере трудовой миграции	702
Газиёва Сулхия Саидмашрафовна	
Onlayn savdo maydonchalarida mijoz sodiqligini shakllantirishda marketing strategiyalarining o'rni	706
Baxromov Xudoyor Xabibullo o'g'li	
Методологические основы оценки эффективности «зеленых» технологий в строительном секторе	710
Тожиева Дилфуза Бабамуратовна	
Korxonalarda moliyaviy instrumentlar auditi masalalarini rivojlantirish.....	715
Mahmudov Saidjamol Kadirjanovich	
O'zbekiston Respublikasi soliq ma'murchiligini takomillashtirish jarayonlari	722
Mahmudova Sevara Rahmat qizi, Almardonov Muxammadali Ibragimovich	
Improving the efficiency of modern housing fund management system	726
D.A. Berdiyeva, Aminova Naima Umar qizi	
Kichik va o'rta biznes subyektlari eksport salohiyatini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish	731
Abduqahhorov Azizbek Abdullo o'g'li	

From Science to Business: How Universities Stimulate Innovation.....	735
A. Bobozhonov, A.M. Shatre, V. Kirilova Vladimirova, R.Kh. Karlibaeva	
Tashkilotlarda risklarni boshqarish strategiyalarining samaradorligini baholash: nazariy va amaliy yondashuvlar	740
Husanova Dilnura Mamrajab qizi	
Turli mulkchilik shakllaridagi xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining ekologik auditing nazariy jihatlarini	744
Abdullayev Xurshidjon Nazrullo o'g'li	
Sanoat korxonalarida innovatsion boshqaruv samaradorligini oshirish omillari.....	749
Ne'matullayev Abdurasulxon Ximaydulla o'g'li	
Bozor iqtisodiyotiga o'tish sharoitida innovatsion korxonalar boshqaruvi tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi amal qilish xususiyatlari	755
Naimov Azamat Xikmatovich	
Mamlakatimizda chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalalar faoliyatini rivojlantirish.....	758
Qurbonov Javlonbek Jurabekovich, Shuxratov Azizbek A'zamjon o'g'li	
Qurilgan organik mevalar eksportini rivojlantirishda yashil marketing strategiyalaridan foydalanish.....	764
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari.....	769
Ernazarov Gulam Bekbayevich	
Kichik biznes subyektlarida innovatsion faoliyatni baholash va rivojlantirish mexanizmlari.....	774
Mavrolov Ravshan Nematjonovich	
Barqaror rivojlanish va korxonalarda barqarorlikni ta'minlash zaruriyati.....	780
Yakubova Dilfuza	
Yashil iqtisodiyot sharoitlarida barqaror rivojlanish, yashil texnologiyalar va ekologik menejmentning o'rni	785
Dilmurodov Abbas Anvar o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sohasi faoliyatini davlat tomonidan muvofiqlashtirish va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish	788
Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich	
Tijorat banklarida chakana bank xizmatlarini rivojlantirish.....	795
Axmedov G'ofurjon G'ulomjonovich	
Turizm sohasini ekonometrik modellashtirishda qo'llaniladigan ekonometrik usullar va amaliy imkoniyatlar	801
Shukurov Ikrom Abdurashitovich	
Sanoat tarmoqlarida investitsiyalar strukturasining iqtisodiy samaradorligi va innovatsiyalarni rag'batlantirish.....	807
Xikmatillayeva Dildora Shavkat qizi	
Mintaqa ziyorat turizmi samaradorligini oshirishda ekonometrik modellardan foydalanish.....	812
O'rinova Durdona Botir qizi	
Kichik biznes rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni pest (siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy-demografik, texnologik omillar) tahlili.....	816
Israilov Rustam Ibragimovich	
Qazib olish sanoati korxonalarini moliyaviy sog'lomlashtirishda muammolar va salbiy omillar: tahlil va zamonaviy yondashuvlar	825
Abduraxmanov Davron Burxanjonovich	
O'zbekistonning milliy merosi boyliklaridan turizmga foydalanish yo'llari	830
Samarov Xonqul Qahhorovich	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investision resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar	835
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Iqtisodiyotning ekologik transformatsiyasi sharoitida ijtimoiy o'sishni indikativ baholash metodologiyasi.....	841
Ibrogimov Sherzodbek Xalimjon o'g'li	

Bojxona xizmati fiskal faoliyatini takomillashtirish istiqbollari.....	847
Pardayev To'liqin Nasirovich, Farxodov Farrux Furqatovich, Nomozov Abduvoxid bdurazzoq o'g'li	
Механизмы устойчивого управления малым и средним бизнесом в условиях цифровизации и внедрения искусственного интеллекта.....	852
Зокирова Фарангиз Тулкуновна	
Yashil bank xizmatlari va uni joriy etish bilan bog'liq muammolar.....	862
Makhmudova Mukhlisa Kodirjon kizi	
Barqaror qishloq xo'jaligi ta'minot zanjirlarida transport tizimlarini optimallashtirish.....	867
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Moliyaviy rejalashtirishning ijtimoiy-iqtisodiy mazmuni	874
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Mintaqa sanoatida kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va infratuzilmasini tashkil etish	881
Salayev Jasurbek Komilovich	

MINTAQA SANOATIDA KICHIK BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH VA INFRATUZILMASINI TASHKIL ETISH

Salayev Jasurbek Komilovich

Xorazm viloyati Pedagogik mahorat markazi direktori,
iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent v.b.

Annotatsiya: Maqolada mintqa sanoatida kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va uning infratuzilmasini shakllantirish masalalari yoritilgan. Unda kichik biznes subyektlari faoliyatini rivojlantirish uchun zarur bo'lgan tashkiliy, iqtisodiy va institutsional shart-sharoitlar tahlil qilinadi. Shuningdek, hududiy sanoatni modernizatsiya qilish jarayonida kichik biznesning roli, infratuzilmaviy ta'minotning ahamiyati hamda samaradorlikka erishish omillari ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari kichik biznesning mintaqaviy sanoat tizimidagi barqaror o'sishini ta'minlashga qaratilgan amaliy takliflar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: kichik biznes, sanoat, infratuzilma, mintaqaviy rivojlanish, institutsional qo'llab-quvvatlash.

Abstract: The article explores the issues of supporting small businesses and developing their infrastructure within regional industries. It analyzes the organizational, economic, and institutional conditions necessary for the growth of small enterprises. Particular attention is paid to the role of small business in the modernization of regional industries, the importance of infrastructure provision, and the factors contributing to efficiency. The research results are aimed at developing practical recommendations to ensure sustainable growth of small businesses in the regional industrial system.

Key words: small business, industry, infrastructure, regional development, institutional support.

Аннотация: В статье рассматриваются вопросы поддержки малого бизнеса и формирования его инфраструктуры в промышленности регионов. Анализируются организационные, экономические и институциональные условия, необходимые для развития деятельности субъектов малого предпринимательства. Особое внимание уделено роли малого бизнеса в процессе модернизации региональной промышленности, значению инфраструктурного обеспечения и факторам достижения эффективности. Результаты исследования направлены на разработку практических предложений по обеспечению устойчивого роста малого бизнеса в региональной промышленной системе.

Ключевые слова: малый бизнес, промышленность, инфраструктура, региональное развитие, институциональная поддержка.

KIRISH

So'nggi yillarda bozor iqtisodiyoti sharoitida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakat iqtisodiy taraqqiyotining eng muhim tarkibiy qismlaridan biri sifatida alohida ahamiyat kasb etmoqda. Xususan, mintqa sanoatida kichik biznes subyektlari ishlab chiqarish hajmining kengayishi, aholining bandligini oshirish, yangi ish o'rinlarini yaratish, innovatsion g'oyalar va texnologiyalarni amaliyotga joriy etish orqali iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Shu sababli, kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va uning infratuzilmasini shakllantirish masalalari nafaqat nazariy, balki amaliy jihatdan ham dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Mintqaviy sanoat tizimida kichik biznesni rivojlantirish ko'p qirrali jarayon bo'lib, u tashkiliy, iqtisodiy va institutsional omillar bilan uzviy bog'liq. Bir tomondan, kichik biznes subyektlari uchun qulay muhit yaratish raqobatni kuchaytirib, sanoatning tarkibiy o'zgarishlariga olib keladi; ikkinchi tomondan, ishlab chiqarish

infratuzilmasining rivojlanishi – transport-logistika tizimi, energetika va axborot-kommunikatsiya tarmoqlari, texnoparklar va klasterlarning shakllanishi – ularning samarali faoliyat yuritishini ta'minlaydi.

Shuningdek, kichik biznesni qo'llab-quvvatlashning institutsional mexanizmlari – kredit va soliq imtiyozlari, subsidiya va grant dasturlari, davlat-xususiy sheriklik loyihalari – sanoat sohasida kichik tadbirkorlikning barqaror o'sishini ta'minlashda alohida o'rin egallaydi. Ayniqsa, hududiy sanoatni modernizatsiya qilish jarayonida kichik biznesning o'zgaruvchan bozor talablariga tez moslasha olish qobiliyati uni innovatsion rivojlanishning asosiy kuchlaridan biriga aylantirmoqda.

Shu nuqtai nazardan, mazkur maqolada mintaqa sanoatida kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va uning infratuzilmasini shakllantirishning nazariy hamda amaliy jihatlarini ko'rib chiqiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi – kichik biznes subyektlari faoliyati uchun zarur bo'lgan tashkiliy, iqtisodiy va institutsional shart-sharoitlarni tahlil qilish, mavjud muammolarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqishdan iboratdir. Mazkur yondashuv nafaqat kichik biznesning barqaror o'sishini, balki mintaqaviy sanoatning raqobatbardoshligini ham ta'minlashga xizmat qiladi.

MSVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kichik biznesni rivojlantirish va u bilan bog'liq institutsional islohotlar masalasi xalqaro va milliy miqyosda ko'plab olimlar e'tibor markazida bo'lib kelmoqda. Xususan, J. Schumpeter innovatsion faoliyatni iqtisodiy o'sishning muhim drayveri sifatida baholab, kichik tadbirkorlikni iqtisodiy tizimning yangilanishi va moslashuvchanligida hal qiluvchi omil deb hisoblagan. M. Porter esa kichik korxonalar orqali mahalliy raqobat muhitining kuchayishi, tarmoq innovatsiyalarining shakllanishi va bozor mexanizmlarining faollashuvini asoslab bergan [1].

Hududiy rivojlanish nazariyalarida esa sanoatning joylashuvi va tarmoqlararo mutanosiblik masalalari muhim o'rin egallaydi. A. Marshall tomonidan ishlab chiqilgan "sanoat aglomeratsiyasi" konsepsiyasida hududlarda sanoat korxonalarining bir joyda to'planishi ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirishi va raqobatbardoshlikni oshirishi ta'kidlanadi [2]. M. Porter tomonidan ilgari surilgan "klaster nazariyasi"da esa hududiy klasterlashuv sanoat samaradorligini oshirish, innovatsiyalarni rag'batlantirish va yangi ish o'rinlari yaratishning muhim mexanizmi sifatida talqin qilinadi [3].

Xorijiy adabiyotlarda esa sanoat rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari, xususan, "Sanoat 4.0" kontsepsiyasi, raqamli transformatsiya va yashil iqtisodiyot omillari keng yoritilgan (Klaus Schwab, OECD hisobotlari va boshqalar). Bu yondashuvlarda sanoatning barqaror rivojlanishi uchun yuqori texnologiyalarni joriy etish, innovatsion mahsulot ishlab chiqarishni kengaytirish va ekologik omillarga e'tibor qaratish ustuvor vazifa sifatida ko'rsatiladi [4].

O'zbekistonlik tadqiqotchilar orasida G' Rahimov, S. G'ulomov va A. Ismoilov kabi olimlar kichik biznesni qo'llab-quvvatlash, tadbirkorlik muhiti barqarorligini ta'minlash, infratuzilma rivoji va normativ-huquqiy islohotlar tahliliga alohida e'tibor qaratganlar [5,6,7,8]. Jumladan, S.G'ulomov "O'zbekistonda kichik biznesni rivojlantirishda islohotlar tizimi" nomli maqolasida tartibga solish mexanizmlarining soddalashtirilishi va "bir darcha" tamoyili asosida xizmatlar ko'rsatishning afzalliklari yoritilgan. Mahalliy olimlardan K.X. Abdurahmonov, M.G. Pardayev, S.Salayev, R.I.Nurimbetov, A.Abdullayev va boshqa iqtisodchi olimlarning ishlarida hududiy sanoat tarmoqlarining transformatsiyasi, ishlab chiqarish salohiyatini oshirish va raqamli texnologiyalarni joriy etish masalalari chuqur o'rganilgan [9]. Ularning tadqiqotlarida, xususan, kichik biznesning sanoatdagi o'рни, davlat tomonidan yaratilayotgan imtiyozlar va infratuzilmaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari tahlil qilinadi.

Mahalliy amaliy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, kichik biznesning sanoat ishlab chiqarishidagi ulushi tobora ortib bormoqda va u hududiy iqtisodiy o'sishning muhim omiliga aylanmoqda. Xususan, Xorazm viloyati misolida olib borilgan kuzatuvlar kichik biznesning qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishlash, qurilish materiallari ishlab chiqarish va yengil sanoat tarmoqlarida faolroq ekanini ko'rsatadi. Shunday qilib, mavjud ilmiy adabiyotlar tahlili kichik biznesning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishidagi tendensiyalarini o'rganishda klassik iqtisodiy nazariyalar, klasterlashuv yondashuvlari va mahalliy olimlarning tadqiqotlarini kompleks qo'llash zarurligini ko'rsatmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda mintaqaning sanoat rivojlanish tendensiyalari va o'ziga xos xususiyatlarini aniqlashda ilmiy-tahliliy yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi quyidagi asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga oladi: statistik tahlil usullari, dinamik tahlil, taqqoslash usuli, hududiy tahlil va shu bilan birga, metodologiya doirasida mahalliy va xorijiy olimlarning nazariy qarashlari hamda ilg'or ilmiy yondashuvlar (sanoat klasterlashuvi, raqamli transformatsiya, barqaror rivojlanish konsepsiyalari) kompleks ravishda qo'llanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston va uning hududlarida amalga oshirilayotgan barcha islohotlar, avvalo, iqtisodiyot va aholini real daromadlari hamda turmush farovonligini oshirishga qaratilgandir. Ushbu islohotlarni ustuvor yo'nalishlaridan biri kichik biznes subyektlarini rivojlantirgan holda aholining o'rta qatlamini shakllantirish hisoblanadi. Biroq tadbirkorlik va kichik biznesning taraqqiyotini ta'minlash uchun ular faoliyatini tashkil qilish bilan bog'liq infratuzilmani shakllantirish talab qilinadi. Infratuzilmani rivojlantirish hamda bozor tizimiga moslash bo'yicha ko'plab chora-tadbirlar samarali amalga oshirilmoqda, bunda hukumatimiz tomonidan huquqiy asoslarni shakllantirish hamda takomillashtirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar roli ancha katta hisoblanadi. Shuningdek, so'nggi yillarda infratuzilma masalasini tadqiq qilish bo'yicha turli davlat grantlari ajratilmoqda va ular doirasida ilmiy tadqiqot ishlari amalga oshirilmoqda [10].

Tadqiqot ishi doirasida amalga oshirilgan tahlil natijalaridan ma'lum bo'lishicha, mamlakat va uning hududlari, shuningdek, iqtisodiyot tarmoqlari kesimida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish bo'yicha ko'plab amaliy ishlar qilingan bo'lishiga qaramasdan, kichik biznes subyektlari rivojini ta'minlash uchun zaruriy infratuzilma talab darajasida deyish qiyin. Ilmiy adabiyotlardan ma'lumki, kichik biznes va tadbirkorlik subyektlari faoliyati uzluksizligini ta'minlovchi bozor infratuzilmasini asosiy qismi bu biznes va tadbirkorlik infratuzilmasi hisoblanadi.

Infratuzilmaning mazkur shaklini rivojlantirmasdan turib, mamlakatda bozor faoliyatini samarali tashkil qilish mumkin emas. Chunki mazkur infratuzilmaning asosiy maqsadi "bozor infratuzilmasi" tushunchasi bilan bevosita bog'liqdir. Sababi davlatda amalga oshirilayotgan islohotlarning negizida bozor mexanizmini rivojlantirish masalasi qo'yilgan bo'lib, bu bozor iqtisodiyotini asosiy maqsadi hisoblanadi.

KICHIK BIZNESNING INFRATUZILMASINI ASOSIY VAZIFALARI

- kichik biznes va tadbirkorlik subyektlari bozor sharoitida samarali faoliyat olib borishlari uchun mavjud imkoniyatlarini o'rganish;
- barcha bozor qatnashchilari, ularning manfaatlaridan kelib chiqqan holda barcha subyektlar uchun samarali bo'lgan tizimni ishlab chiqish;
- bozor sohasidagi tizimlarning ixtisosligini amalga oshirish va ular faoliyatini ta'minlash;
- bozor qatnashchilari faoliyatini operativ va samarali tashkil qilish bo'yicha asosiy institutlar va xizmatlarni yo'lga qo'yish;
- bozor munosabatlarini tashkiliy rasmiylashtirish uchun huquqiy, yuridik va iqtisodiy nazorat shakllarini yengillashtirish;
- bozor talabi va iste'mol tovarlarni baholashning ko'chmas mulk, ishlab chiqarish vositalari, ishchi kuchi, buning uchun bozor birjasi, marketing va boshqa mexanizmlardan foydalangan holda tartibga solish;
- ishlab chiqarish va xizmatlarning umumiy xarajatlarni kamaytirish uchun bozor konyukturasidan kelib chiqqan holda mahsulot ishlab chiqarish hajmini tartibga solish.

1-rasm. Kichik biznes infratuzilmasining asosiy vazifalari

Tadbirkorlik subyektlari faoliyati samaradorligi hamda davomiyligi, uzluksizligi ishlab chiqarilgan tovarlar realizatsiyasi bilan bog'liq hisoblanadi. Buning uchun esa tovar harakatining tashkil qilishning samarali infratuzilmasi shakllantirilgan bo'lishi talab qilinadi. Bundan tashqari, korxona faoliyatining turli bosqichlaridagi samaradorligi bevosita infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi bilan bevosita bog'liq. Buni aniqroq ochib berish maqsadida kichik biznesning infratuzilmasini asosiy vazifalariga to'xtalib o'tildi (1-rasm).

Mazkur vazifalarini amalga oshirish uchun kichik biznes subyektlari faoliyatini takomillashtirish, ularni qo'llab-quvvatlash bo'yicha turli mexanizmlarni ishlab chiqishda qatnashuvchi mutaxassislarda maxsus

bilim, ko'nikma, salohiyat hamda mahorat bo'lishi talab qilinadi. Shu ma'noda kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarining funksiyalarini o'rganish, ularni nazorat qilish maqsadga muvofiqdir. Kichik biznes subyektlarining funksiyalari nuqtayi nazaridan yirik biznesdan farq qilishi, ular funksiyalarini tadqiq qilgan holda takomillashtirish yo'nalishlarini ishlab chiqish, bunda miqdoriy usullardan foydalanish hozirgi kunning dolzarb masalasi hisoblanadi. Demak, kichik biznes funksiyalari umumiy menejment funksiyalari bilan mos holda o'rganiladi. Shunday qilib, kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarning asosiy funksiyalari quyidagi ko'rinishga ega bo'ladi (2-rasm).

2-rasm. Kichik biznes korxonalarida infratuzilma funksiyalarini tasniflanishi

Palata joylarda katta ishlarni amalga oshiradi, ya'ni infratuzilma tarmoqlarini rivojlantirish uchun chora-tadbirlar ishlab chiqadi [11].

Tadqiqotlarimiz natijalariga ko'ra, sanoat sohasida faoliyat olib borayotgan kichik biznes subyektlarining miqdor jihatdan ijobiy natijalarga erishish ta'minlanayotgan bo'lishiga qaramasdan, nisbiy va sifat ko'rsatkichlaridagi salbiy jihatlar soha rivojini ta'minlash, mavjud infratuzilmani yanada takomillashtirish bilan bog'liq muammolar mavjudligidan dalolat bermoqda. Kichik biznes subyektlari rivojini ta'minlashdagi muhim muammolardan biri bu ishlab chiqarilayotgan sanoat tovarlari sifati talab darajasida emasligidir. Natijada, ishlab chiqarilgan tovarlarning nafaqat jahon bozorida, balki mahalliy bozordagi raqobatbardoshligini ta'minlash muammosi kelib chiqmoqda.

Umuman, sanoat sohasidagi kichik biznes subyektlari ishlab chiqarish samaradorligini sezilarli darajada deb bo'lmaydi. Sohadagi o'zgarishlar, tadqiqot natijalariga tayangan holda shuni ta'kidlashimiz mumkinki, kichik biznes subyektlari faoliyatining samaradorligini oshirish uchun quyidagi muammolar hal qilinishi lozim [12]:

birinchidan, katta miqyosda yaratilgan infratuzilma obyektlarini yuqori darajada bilim, ko'nikma, tajriba hamda boshqarish mahoratiga ega bo'lgan kadrlar bilan ta'minlash. Buning uchun yangi mutaxassisliklarni joriy qilish, xorijiy universitetlar bilan ikki tomonlama hamkorlikni rivojlantirish;

ikkinchidan, kichik biznes subyektlarini rivojlantirishda muhim muammolardan biri bu ularni moliyalashtirish bilan bog'liq hisoblanganligi sababli to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilishdagi kamchiliklarni bartaraf etish kichik biznes, jumladan, sanoat sohasidagi kichik tadbirkorlik subyektlari rivojining muhim omili hisoblanadi.

Fikrimizcha, kichik biznes subyektlarining xalqaro moliyaviy institutlar bilan munosabatlarini rivojlantirish, ularga biznes loyihalar tayyorlashda ko'maklashuvchi maxsus konsalting xizmatlarini ko'rsatuvchi xususiy sektorning rivojini ta'minlash lozim;

uchinchidan, kichik biznes va tadbirkorlik tizimini boshqarish mexanizmini takomillashtirish talab qilinadi, chunki hozirda amal qilayotgan tizim ma'lum darajada oldingi rejali iqtisodiyotning unsurlariga bog'lanib qolmoqda. Buning asosiy sabablaridan biri sifatida mustaqil qaror qabul qilish hamda o'zini o'zi boshqarish, tadbirkorlik tamoyillaridan keng foydalanishga qodir bo'lgan kadrlarning yetishmasligi hisoblanadi. Shu sababdan kichik biznes subyektlari infratuzilmasi bilan bog'liq tashkilotlarga xodimlarni qabul qilishning xalqaro standartlarini joriy qilish lozim. Fikrimizcha, oliy ta'lim muassasasini bitiruvchilaridan xuddi kirish imtihonidagi kabi test olgan holda belgilangan me'yordan yuqori ball to'plagan talabalarni bilim darajasidan kelib chiqqan holda ish o'rinlariga joylashtirilsa, keltirib o'tilgan muammolarning yechimi ta'minlangan bo'lardi;

to'rtinchidan, kichik biznes infratuzilmasini ta'minlovchi subyektlar iqtisodiyot tarmoqlari va hududlarda bozor qonunlari hamda o'zgarishlarini o'rganishga e'tibor qaratishmaydi, jumladan, tashkiliy, yuridik va moddiy-texnika ta'minoti va xizmatlarni amalga oshirishda mavjud sharoitni hisobga olinmasligi bu borada amalga oshirilayotgan ishlarning samaradorligini pasaytirishga xizmat qilmoqda;

beshinchidan, kichik biznes subyektlari uchun zaruriy infratuzilmani kengroq miqyosda tashkil qilish. Jumladan, infratuzilma xizmatlarini xalqaro darajada tashkil qilish va xorijiy davlatlarda sho'ba korxonalari, savdo uylari va vakolatxonalarni tashkil etish lozim;

oltinchidan, shakllantirilgan infratuzilma kichik korxonalarda ishlab chiqarish jarayonidagi qo'shilgan qiymat zanjiri bo'yicha harakatlarning barqarorligini ta'minlashga xizmat qilishi va bu jarayonda qatnashuvchi subyektlar orasidagi hamkorlikni ta'minlashda ahamiyatli yo'nalishlarni ishlab chiqishi lozim. Chunki rivojlangan xorijiy davlatlarda bunday tajribalardan keng qo'llaniladi;

yettinchidan, infratuzilmani asosiy zamonaviy jihatlaridan biri innovatsion jarayonlarni rivojlantirish bo'lishi lozim. Ya'ni, kichik biznes subyektlari faoliyatiga innovatsiyalarni jalb qilish bo'yicha amaliy maslahat beruvchi hukumat tashkilotlari hamda xususiy sektor rivojini ta'minlash. Ular orasida raqobatni shakllantirgan holda ular samaradorligini baholab shunga mos ravishda ularda moddiy ta'minotni ta'minlash lozim.

Demak, kichik biznes subyektlarini tartibga solish, infratuzilma institutlarining asosiy vazifasi hisoblanadi, buning uchun yuqorida belgilangan muammolarning hal qilinishi nafaqat o'rta sinfni shakllantirish va ular ulushini oshirish, balki mamlakatda barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashga xizmat qiladi. Taraqqiyotning hozirgi bosqichida infratuzilmani asosiy turlaridan biri innovatsion infratuzilma hisoblanadi [13]. Chunki iqtisodiy barqarorlik va yuqori o'sish sur'atlarini ta'minlashda innovatsion iqtisodiyotni shakllantirish muhim yo'nalishlardan bo'lib qolmoqda. Innovatsion infratuzilma o'z ichiga innovatsion faoliyatga moddiy-texnik, moliyaviy, tashkiliy-metodik, axborot, maslahat va boshqa turdagi xizmat ko'rsatishni ta'minlovchi subyektlar, resurslar va vositalar majmuasini qamrab oladi.

Kichik biznes subyektlarining innovatsion faoliyatini oshirish uchun innovatsion siklning barcha tarkibiy qismlari va bo'g'inlarini samarali shakllantirish zarur. Buning asosiy yo'nalishlaridan biri innovatsion jarayonida bevosita ishtirok etuvchi subyektlarning o'zaro hamkorlik mexanizmini ishlab chiqishidir. Shu munosabat bilan innovatsion infratuzilmani shakllantirishi va uning rivojlanishi uchun shart-sharoitlar yaratish zarurati paydo bo'ladi [14].

Innovatsion infratuzilmani shakllantirish xorij tajribasini tizimlashtirish uning ayrim elementlarini yaratishning bazaviy modellarning belgilab olish va ulardan kichik biznes subyektlari faoliyati imkoniyatlarini aniqlashga imkon beradi.

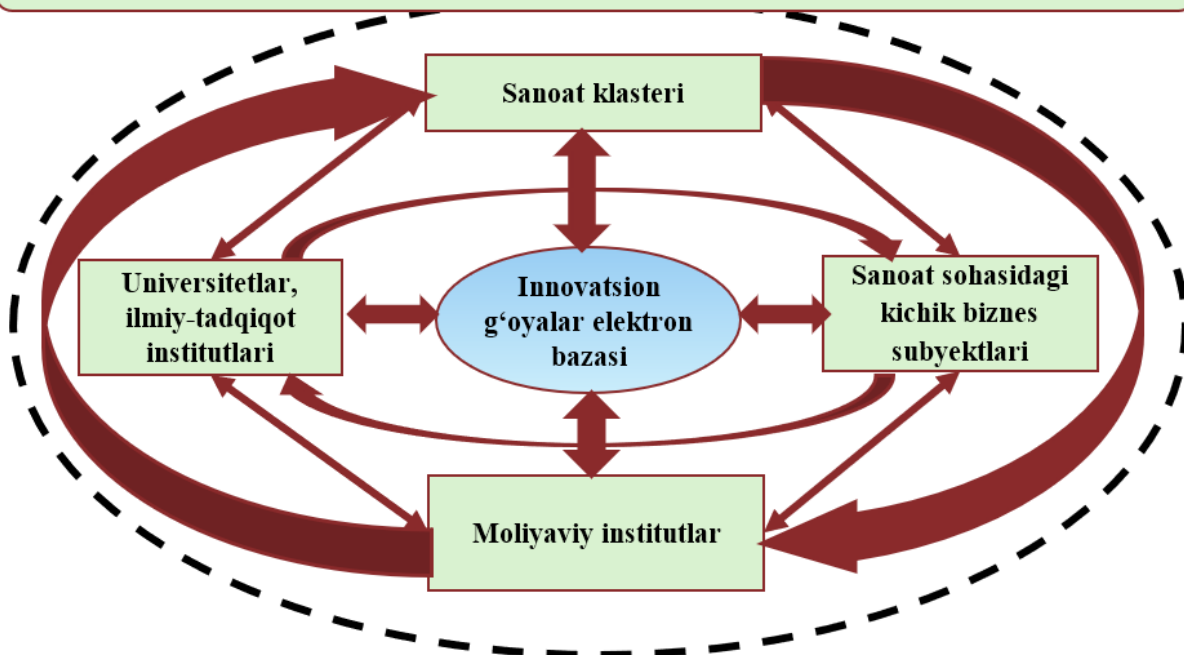
Bugungi kunda ilm-fan sohasini rivojlantirishning tashkiliy iqtisodiyot mexanizmini takomillashtirish muammosi eng dolzarb masalalardan biri bo'lib, uning hal qilinishi ilm-fan sohasini bevosita ishlab chiqarish kuchiga aylanishi, ilmiy tadqiqotlar natijalarini ishlab chiqarishga tatbiq etishini nazarda tutadi [15].

Mavjud innovatsion infratuzilmani amal qilish muammolari tahlili uning ko'rsatkichlari hozirgi holati innovatsion korxonalar ehtiyojlariga to'liq javob bermaydi. Bu esa innovatsion faoliyatni takomillashtirishiga qulay shart-sharoitlar yaratib berishini ta'minlovchi infratuzilmaviy tizimni rivojlantirishni taqozo etmoqda⁴⁵.

Yuqorida keltirib o'tilgan tadqiqot natijalariga asoslangan holda shuni ta'kidlash mumkinki, innovatsiya infratuzilmasi xar bir davlatning infratuzilma tizimini asosiy elementlaridan biri hisoblanadi. U nafaqat iqtisodiyotdagi yirik korxonalar, balki kichik biznes subyektlari va tadbirkorlikni rivojlantirish sifatini raqobatbardosh, yuqori texnologiya va qo'shimcha qiymat, eksportga yo'naltirilgan mahsulot ishlab chiqarishni ta'minlaydi. Bundan ko'rinadiki, mamlakatimiz sanoat sohasidagi kichik biznes subyektlari rivojini ta'minlashdagi qator muammolarning yechimi sifatida innovatsiya infratuzilmasini qarash mumkin. Shuning uchun bu borada keng tadqiqotlar va izlanishlarni olib borishni maqsadga muvofiq deb hisoblaymiz.

Mamlakatimiz va uning hududlarida sanoat sohasidagi kichik biznes subyektlari uchun innovatsiya infratuzilmasini shakllantirishning quyidagi ko'rinishga ega bo'lgan strukturasini taklif qilib o'tmoqchimiz (3-rasm).

SANOAT SOHASIDAGI KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI UCHUN INNOVATSIYA INFRATUZILMASI

3-rasm. Sanoat sohasidagi kichik biznes subyektlari uchun innovatsiya infratuzilmasining innovatsion g'oyalar elektron bazasi

Bu ko'rinishdagi infratuzilmani rivojlantirish sanoat sohasidagi kichik biznes subyektlari faoliyatiga innovatsion g'oyalarni tatbiq etish, ular tomonidan yaratilayotgan mahsulotlarni xalqaro standartlarga moslashtirish, ularning ichki va tashqi bozordagi raqobatbardorshligini oshirishga xizmat qiladi.

Bu ko'rinishdagi struktura universitetlar, ilmiy-tadqiqot institutlari orasidagi bog'liqlikni kuchaytirishga yordam beradi. Jumladan, innovatsion g'oyalar elektron bazasining tashkil qilinishi ma'lum yo'nalishda ilmiy tadqiqot olib borayotgan izlanuvchilar bilan sohada faoliyat ko'rsatayotgan biznes subyektlarini uchrashishiga xizmat qiladi. Bu yerda innovatsion elektron bazada ro'yxatdan o'tgan holda g'oyalar taklif qilinadi va ushbu g'oya bilan qiziquvchilar ham ro'yxatdan o'tgan holda o'z login paroli bilan kirishadi. Avtomotik ravishda g'oyaning bazaga tashlangan vaqti belgilaniladi va shu muddatdan boshlab, ushbu g'oyaning egasi sifatida bazaga tashlangan shaxs qaraladi va ushbu g'oya ko'rib chiqiladi. Agarda ushbu g'oya innovatsion g'oya sifatida tan olinsa, unga mualliflik huquqi beriladi, aks holda, ushbu g'oya rad etiladi. Ushbu jarayonni nafaqat g'oyalarni taklif qiluvchilar, balki ulardan foydalanuvchi sanoat korxonalari, moliyaviy institutlar ham kuzatib borishi mumkin.

Shu bilan birga, har bir subyekt alohida ham munosabatga kirishi mumkin, ammo unda ularning g'oyalarini boshqalar tomonidan o'zlashtirilishi kafolatlanmaydi. Bundan tashqari, g'oya muallifi bilan undan foydalanuvchi bir-birini topishi uchun ko'p vaqt talab qilinadi va g'oya muallifi foydalanuvchiga o'z g'oyasini asoslab berishi bilan bog'liq tashkiliy masalalarga ko'proq vaqt ajratishiga to'g'ri keladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqorida keltirib o'tilgan tahlil natijalariga asoslangan holda shuni ta'kidlash mumkinki, kichik biznes subyektlari faoliyati samaradorligi va barqarorligini ta'minlashda infratuzilmaning roli juda yuqori hisoblanadi. Bundan tashqari, nazariya bilan amaliyotdagi uyg'unlikni ta'minlanmaganligi sanoat sohasidagi korxonalar tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlarni ham ichki, ham tashqi bozordagi raqobatbardoshligini pastligicha qolishiga sabab bo'lmoqda. Chunki butun dunyoda innovatsion iqtisodiyotni shakllantirish masalasi dolzarblik kasb etayotgan davrda nazariya va amaliyotni uyg'unligini ta'minlamasdan turib, rivojlanishi mumkin emas. Ammo ushbu uyg'unlikni ta'minlash uchun zaruriy infratuzilmani shakllantirish masalasiga ham e'tibor qaratish lozim bo'ladi. Shu sababli fikrimizcha, innovatsion g'oyalar elektron bazasini shakllantirish bu yo'nalishdagi muammolarni bartaraf etgan holda sanoat sohasidagi kichik biznes subyektlari faoliyatiga innovatsion g'oyalarni joriy qilishni tezlashtirishga xizmat qiladi.

Mintaqa sanoatida kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va uning infratuzilmasini shakllantirish iqtisodiy barqarorlik va raqobatbardoshlikni ta'minlashning muhim omillaridan biridir. Kichik biznes subyektlari ishlab

chiqarish hajmining ortishi, yangi ish o'rinlarining yaratilishi, innovatsion g'oyalarning joriy etilishi hamda mahalliy byudjet daromadlarining ko'payishiga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda.

Biroq, kichik biznesning samarali faoliyat yuritishi uchun tashkiliy, iqtisodiy va institutsional shart-sharoitlarni yanada rivojlantirish talab etiladi. Xususan, ishlab chiqarish infratuzilmasining rivojlanishi, logistika markazlari, texnoparklar va innovatsion klasterlarning tashkil etilishi, moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining takomillashuvi kichik biznesning barqaror o'sishini ta'minlaydigan asosiy yo'nalishlardir.

Shuningdek, davlat tomonidan yaratilayotgan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini samarali ishlatish, mahalliy resurslardan oqilona foydalanish hamda hududiy iqtisodiy siyosatning barqarorligini mustahkamlash kichik biznesning sanoat sohasidagi o'rni va ahamiyatini yanada oshiradi.

Umuman olganda, kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va uning infratuzilmasini shakllantirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish mintqa sanoatini modernizatsiya qilish, innovatsion rivojlanishni jadallashtirish va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashning muhim garovi hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Marshall, A. (1920). Principles of Economics (8th ed.). London: Macmillan.
2. Porter, M.E. (1990). The Competitive Advantage of Nations. New York: Free Press.
3. Rostow, W.W. (1960). The Stages of Economic Growth: A Non-Communist Manifesto. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Drucker, P. (1985). Innovation and Entrepreneurship: Practice and Principles. New York: Harper & Row.
5. Schwab, K. (2016). The Fourth Industrial Revolution. Geneva: World Economic Forum.
6. Abduraxmonov, Q.X.. Sanoatni modernizatsiya qilish jarayonida rivojlanish tendensiyalari. Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar, №2(38), 2020, 45–52.
7. Gulyamov S.S. i dr. Tadbirkorlik va kichik biznes. O'quv qo'llanma. -T.: TDIU, 1996.
8. Abdullayev, A. J. Iqtisodiyot rivojlanishida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning roli (Toshkent viloyati misolida). Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar ilmiy elektron jurnali, 2(00040), 2019, 1-13.
9. Karimov, A. O'zbekiston iqtisodiyotida kichik biznesning o'rni. Iqtisodiyot va ta'lim, 9(3), 2018, 45-52.
10. Ismoilov, M. Rivojlangan davlatlarda kichik biznesni qo'llab-quvvatlash tajribasi va O'zbekiston uchun saboqlar. Xalqaro iqtisodiyot va menejment jurnali, 11(1), 2019, 34-42.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. "Xalq so'zi", 2020 yil 30 dekabr.
12. Do'stjanov T.D., Salayev S.K. Kichik biznesning katta imkoniyatlari. -Urganch.: Xorazm, 1997.
13. Pardayev, M.G.. Hududiy iqtisodiyotda sanoat tarmoqlarini diversifikatsiya qilish muammolari. Iqtisodiyot va ta'lim, №6(73), 2019, 12–20.
14. Nurimbetov, R., Kalmuratov, B., Mirzanov, B., Beglenov, N., & Bekbosinov, A. (2024). Development Of Forecasting Indicators Of Industry Development Trends In The Republic Of Karakalpagistan. Library of Progress-Library Science, Information Technology & Computer, 44(3).
15. Nurimbetov, R. I., & Karimov, K. M. (2025). The role of innovation policy in advancing uzbekistan's textile industry: empirical evidence and strategic forecasting. Innovation Science and Technology, 1(5), 115-120.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>